

T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

KINALI KEKLİK ÖTÜŞLERİNİN ANLAMI

AYNUR ÖZKAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ
BİYOMÜHENDİSLİK VE BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

KAHRAMANMARAŞ 2019

T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

KINALI KEKLİK ÖTÜŞLERİNİN ANLAMI

AYNUR ÖZKAN

Bu tez,
Biyomühendislik ve Bilimleri Anabilim Dalında
YÜKSEK LİSANS
derecesi için hazırlanmıştır.

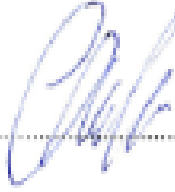
KAHRAMANMARAŞ 2019

Kahramanmaraş Süleyman İmam Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü öğrencisi Aynur ÖZKAN tarafından hazırlanan "Kırsal Kalkınma Öngörülerinin Analizi" adlı bu tez, jürimiz tarafından 05/12/2019 tarihinde oy birliği ile Biyomühendislik ve Bilimleri Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN (DANIŞMAN)
Tarımsal Biyoteknoloji Anabilim Dalı
Kahramanmaraş Süleyman İmam Üniversitesi

Doç.Dr. İsmail ÖLGER (ÜYE)
Zootečni Anabilim Dalı
Erciyes Üniversitesi

Dr.Öğr. Üyesi Tülin ÇİÇEK RATHERT (ÜYE)
Zootečni Anabilim Dalı
Kahramanmaraş Süleyman İmam Üniversitesi

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

Prof. Dr. Mustafa YAZICI

Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada orjinal olmayan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Aynur ÖZKAN

Bu çalışma Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeler Birimi tarafından desteklenmiştir. Proje No: 2018/3-4 YLS

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri kanunundaki hükümlere tabidir.

KINALI KEKLİK ÖTÜŞLERİNİN ANLAMI
(YÜKSEK LİSANS TEZİ)
AYNUR ÖZKAN

ÖZET

Çalışmada kanatlı av hayvanlarından birisi olan Kınalı keklikler (*Alectoris chukar*) kullanılmıştır. Kınalı Kekliklerin yaşam evrelerinde ve günlük yaşantılarında kullanmış oldukları seslerin anlam içeriğine ait bir çalışma olmuştur.

Araştırmada hayvanların genel olarak kullandığı ses, tehlike anındaki ses, yem bulunduğu andaki ses, neşelendiği andaki ses, çiftleşme döneminde eş bulmak ve kur yapmak için kullandığı ses, kendi aralarında hem eş tercihi hem de habitatta sınır belirleme ile sürü liderliği için kavga ettikleri andaki ses, yem buldukları anda diğer arkadaşlarını veya yavrularını çağırmak için kullandıkları sesler ve predatörlerini gördükleri anda çıkarmış olduğu sesler incelenmiştir.

Çalışmanın materyalini, T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'ne bağlı Yaban Hayvanı Üretim İstasyonları ile Kahramanmaraş merkez ve ilçelerinde bulunan avcılık derneklerinde kayıtlı avcılara yapılan anket çalışması sonuçları oluşturmuştur.

Kınalı kekliklerin yem buldukları zaman çıkardıkları sesin yaş grupları, kekliğin cinsiyeti, deneklerin eğitim durumu ile avcılık belgesi sahibi olması, kurak avı bilgisinin olması, keklik besleyip beslemediği ve ilk ötmeye başladıkları ses dikkate alındığında ağırlıklı olarak "VıtVıt" ve "Gakgubak" olduğu görülmüştür.

Çalışmamızda kınalı kekliklerin predatörlerini gördükleri zaman çıkardıkları sesin deneklerin avcılıkla olan ilgisi dikkate alındığında ağırlıklı olarak "Vıçço" ve "Gakgubak" olduğu gözlenmiştir.

Kınalı kekliklerin kur yaparken (eş ararken) çıkardıkları sesin deneklerin avcılıkla ilgili belge sahibi olması dikkate alındığında ağırlıklı olarak "VıtVıt" ve "Gakgubak" olduğu, kendilerine has olan sesin ise ağırlıklı olarak "Gakgubak" olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Kınalı Keklik, Yaban Hayvanı, Ses.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü

Biyomühendislik ve Bilimleri Anabilim Dalı, Aralık/2019

Danışman: Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN

Sayfa Sayısı: 55

THE MEANING OF CALL OF RED PARTRIDGE

M.Sc. THESIS

AYNUR ÖZKAN

ABSTRACT

In this study, one of the poultry hunting animals, Red partridges (*Alectoris chukar*) were used. There has been a study on the meaning content of the sounds used by Red partridges in their life stages and daily lives.

Especially the sound used by the animals in general, the sound at the time of danger, the sound at the time of finding feed, the sound at the time of cheering, the sound they use to find and mate during mating, the sound at the time they fight for herd preference and habitat boundary determination and herd leadership, research was conducted on the sounds that they used to call other friends or offspring when they found feed and the sounds they made when they saw their predators.

Material of the study, T.C. The Ministry of Agriculture and Forestry, General Directorate of Nature Conservation and National Parks, Wild Animal Production Stations and hunting associations in Kahramanmaraş center and districts established a survey conducted hunters registered.

When the chukar partridges find bait, the age groups of the sound they make, the gender of the partridge, the educational status of the subjects and the hunting certificate, the fact that they have the knowledge of arid prey, whether they feed the partridge and the sound they start to sing are mainly "VıtVıt" and "Gakgubak".

In our study, when the predators of the henna partridges were seen, the sound they made when taking into consideration the relevance of the subjects to the hunting was observed to be mainly "Vıçco" and "Gakgubak".

Considering the fact that the hatched partridges were courting (hunting for spouses), the subjects had a document about hunting, it was seen that "VıtVıt" and "Gakgubak" were predominantly. The unique sound of the henna partridges was predominantly "Gak Gubak".

Key words: Red Partridge, Wild Animal, Sound.

University of Kahramanmaraş Sutcu İmam

Graduate School of Natural and Applied Sciences

Department of Bioengineering and Sciences, December 2019

Supervisor: Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN

Total pages: 55

TEŞEKKÜR

Tez çalışmam sırasında kıymetli bilgi, birikim ve tecrübeleri ile bana yol gösterici ve destek olan değerli danışman hocam sayın Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN'a sonsuz teşekkür ve saygılarımı sunarım.

Çalışmalarım boyunca yardımını hiç esirgemeyen değerli eşim Doç. Dr. Çağrı Özgür ÖZKAN ve oğlum Çağan ÖZKAN'ave manevi destekleriyle beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan aileme de sonsuz teşekkürler ederim.

T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar personellerine gerek anket çalışması gerekse gözlemlerim sırasında göstermiş oldukları ilgi ve alaka için teşekkür ederim.

Aynur ÖZKAN

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
ÖZET	i
ABSTRACT	ii
TEŞEKKÜR	iii
İÇİNDEKİLER	iv
ÇİZELGELER DİZİNİ	v
ŞEKİLLER DİZİNİ	vii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	viii
1. GİRİŞ	1
2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR	5
2.1. Geleneksel Kurak Avı	9
3. MATERYAL VE METOT	13
3.1. İstatistik Analiz	14
4. BULGULAR VE TARTIŞMA	15
4.1. Kınalı Kekliklerin Ötüşleri ve Anlamları ile İlgili Anket Çalışması Frekans Tabloları	15
4.2. Kınalı Kekliklerin Ötüşleri ve Anlamları ile İlgili Anket Çalışması Ki-Kare Tabloları	22
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	33
KAYNAKLAR	35
EKLER	39
ÖZGEÇMİŞ	43

ÇİZELGELER DİZİNİ

	Sayfa No
Çizelge 2.1. TRT Repertuarı keklik türküleri.....	8
Çizelge 4.1. Deneklerin yaş gruplarına göre dağılımı	15
Çizelge 4.2. Deneklerinin cinsiyet durumları.....	15
Çizelge 4.3. Deneklerinin ikametleri	16
Çizelge 4.4. Deneklerin eğitim durumları.....	16
Çizelge 4.5. Araştırmaya katılan deneklerin mesleki durumları	17
Çizelge 4.6. Araştırmaya katılan deneklerin mesleki durumları	17
Çizelge 4.7. Araştırmaya katılan deneklerin avcılık belgesi durumları.....	17
Çizelge 4.8. Araştırmaya katılan deneklerin kurak avı hakkında bilgileri.....	18
Çizelge 4.9. Araştırmaya katılan deneklerin kurak avı uygulayanların bilgileri.....	18
Çizelge 4.10. Araştırmaya katılan deneklerin kınalı keklik besleme durumları	18
Çizelge 4.11. Araştırmaya katılan deneklerin kınalı keklikleri tek/çift besleme durumları	18
Çizelge 4.12. Araştırmaya katılan deneklerin hayvan refahına verdiği önem durumları	19
Çizelge 4.13. Araştırmaya katılan deneklerin kınalı kekliklerin davranışlarını gözleme durumları	19
Çizelge 4.14. Araştırmaya katılan deneklerin kınalı keklikleri besleme amaçları	19
Çizelge 4.15. Kınalı kekliklerin ilk ötüş anında çıkardıkları sesler.....	20
Çizelge 4.16. Kınalı kekliklerin kendilerine has olan sesleri.....	20
Çizelge 4.17. Kınalı kekliklerin neşelenme anındaki sesleri.....	20
Çizelge 4.18. Kınalı kekliklerin kur anındaki çıkardıkları sesleri.....	21
Çizelge 4.19. Kınalı kekliklerin kavga anındaki çıkardıkları sesleri.....	21
Çizelge 4.20. Kınalı kekliklerin yem buldukları zamanki sesleri.....	21
Çizelge 4.21. Kınalı kekliklerin predatörlerini gördükleri zamanki sesleri	22
Çizelge 4.22. Yaş, cinsiyet, yaşadığı yer, eğitim, meslek ve ava olan ilgi değişkenlerinin keklik sesleri ile Ki-kare sonuçları.....	22

Çizelge 4.23. Ava ilgi, avcılık belgesi, kurak avı, kınalı keklik besleme ve tek çift besleme değişkenlerinin keklik sesleri ile Ki-kare sonuçları.	23
Çizelge 4.24. Tek çift besleme, hayvan refahı, davranışların gözlenmesi ve amaç değişkenlerinin keklik sesleri ile Ki-kare sonuçları.	24
Çizelge 4.25. Yaş, cinsiyet, yaşadığı yer, eğitim, ava ilgi, avcılık belgesi, kurak avı, davranışların gözlenmesi ve amaç değişkenlerinin keklik sesleri ile Ki-kare sonuçları.....	25
Çizelge 4.26. Yaş ve Ses20'ye ait dağılım tablosu.	25
Çizelge 4.27. Cins ve Ses20'ye ait dağılım tablosu.	26
Çizelge 4.28. Yaşyer ve Ses15'e ait dağılım tablosu.	26
Çizelge 4.29. Yaşyer ve Ses20'ye ait dağılım tablosu.	27
Çizelge 4.30. Yaşyer ve Ses21'e ait dağılım tablosu.	27
Çizelge 4.31. Eğitim ve Ses20'ye ait dağılım tablosu.	28
Çizelge 4.32. Avilgi ve Ses15'e ait dağılım tablosu.	28
Çizelge 4.33. Avilgi ve Ses21'e ait dağılım tablosu.	28
Çizelge 4.34. Avbelge ve Ses15'e ait dağılım tablosu.	28
Çizelge 4.35. Avbelge ve Ses18'e ait dağılım tablosu.	29
Çizelge 4.36. Avbelge ve Ses19'a ait dağılım tablosu.	29
Çizelge 4.37. Avbelge ve Ses20'ye ait dağılım tablosu.	29
Çizelge 4.38. Kurakbilgi ve Ses15'e ait dağılım tablosu.....	30
Çizelge 4.39. Keklikbes ve Ses20'ye ait dağılım tablosu.....	30
Çizelge 4.40. Davgöz ve Ses16'ya ait dağılım tablosu.	30
Çizelge 4.41. Davgöz ve Ses21'e ait dağılım tablosu.	30
Çizelge 4.42. Amaç ve Ses16'ya ait dağılım tablosu.	31
Çizelge 4.43. Amaç ve Ses18'e ait dağılım tablosu.	31

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa No
Şekil 2.1. Kınalı kekliğin elde taşınması elde taşıma ve kurak avı tuzağı.....	10
Şekil 2.2. Kurak avı tuzağını belde taşıma.....	11
Şekil 2.3. Kurak avı tuzağı görseli.....	11
Şekil 2.4. Kurak avı tuzağında bireysel halkalar ve montaj örneği.....	12
Şekil 2.5. Kurak avı tuzağı örneği	12
Şekil 4.1. Kınalı kekliğin davranışları	32

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

M.Ö.	: Milattan Önce
MAK	: Amerika Birlesik Devletleri
KAK	: Kara Avcılığı Kanunu
%	: Yüzde
DKMP	: Doğa Koruma ve Milli Parklar
STK	: Sivil toplum Kuruluşları
Yas	: Yaş
Cin	: Cinsiyet
Yasyer	: Yaşadığı yer
Avilgi	: Avcılık bilgisi
Avbelge	: Avcılık Belgesi
Kurakbilgi	: Kurak avı bilgisi
Kuravyap	: Kurak avı yapıp yapmadığı
Keklikbes	: Keklik Belemesi
Hayref	: Hayavan Refahı
Davgöz	: Davranış gözlem

1. GİRİŞ

İnsanoğlu doğduğu andan itibaren ölümüne kadar birçok inanışla ve ritüelle dolu bir yaşam sürer. Gelenek, görenek ve kültürel bağlamda halk arasında devam eden inanışlara halk inanışları, bunun dışında kalanlara ise resmi din öğretileri denir (Boratav, 1994).

Türkiye’de ve Türk dünyasında halk inanışları oldukça yaygın ve etkilidir. Bu inançların bir kısmı geleneksel Türk inançlarından, bir kısmı da Türklerin etkilendiği kültürlerden gelmiştir (Eroğlu, 2006; Mollaibrahimoğlu, 2008). Anadolu Türkleri, kökenleri farklı dini sistemlere ait olsa da, Anadolu’daki halk inançlarını İslam dini bünyesinde kabul etmekte, uygulamalarında İslami terminolojiyi kullanmaktadır (Boratav, 1994). İçinde doğduğu geleneğin özelliklerini yansıtan halk inanış ve uygulamaları, toplumdaki geleneksel öğelerin yaşadığıın en önemli göstergesidir (Oğuz, 2004).

Kanatlı hayvanlar, ekonomik ve etkili kaynaklar olup, protein açığıının kapatılmasında en kısa sürede üretilen hayvansal protein kaynakları bakımından önemli rol oynamaktadırlar (Pearson, 1995; Khan ve ark., 2003).

Alternatif kanatlı hayvan yetiştiriciliğinde günümüzde akla ilk gelenler sülün ve kekliktir. Sülünler ve keklikler bakım, besleme ve barınma gibi birçok özellik bakımından birbirinin aynısıdır. Özellikle kınalı kekliklere hem ekonomik hem de kültürel bakımdan kıymet verildiği için önemli bir kanatlı hayvan türüdür (Çetin ve Kırıkçı, 2000).

Gelenek ve göreneklerimizde hatta sublüminal av hayvanı düşüncelerimizde bile aklımıza ilk gelen av hayvanı kekliktir. Günümüzde av turizmine materyal olarak ve doğal yaşam alanlarında azalan popülasyonlarını korumak amacıyla yetiştiriciliği yapılmaktadır.

Ayrıca birçok ülkede etüretimi için entansif olarakta yetiştiriciliği yapılmaktadır (Çetin ve Kırıkçı, 2000).

Kekliktir, Sülüngiller (Phasianidae) familyasından olup, Alectoris ve Perdix cinslerine verilen kuşlara verilen genel bir isimdir (Turan, 1990; Özçelik, 1995). Ülkemizde bulunan keklik türlerinin başında kınalı keklik gelmektedir (Kizirođlu, 1983).

Kekikler, özel avlaklara salınması bakımından av kuşları olarak adlandırılmakta ve gelir kaynağı oluşturmaktadır (Kırıkçı ve ark., 1999).

İnsanlar daima doğa ile birlikte yaşamışlardır. Hayvanları yiyecek, giyecek ve kendilerine yardımcı olarak kullanmışlardır. Bu davranışın zaman içinde dilimize ve kültürümüze etkisi olmuştur (Sağlam, 2015).

Hayvanlar Türk topluluklarının her safhasında önemli bir yer işgal etmiştir. Türk milleti göçebe bir hayat sürdükleri için her daim hayvanlara ihtiyaçları olduğundan inanışları doğrultusunda hayvanlara bir yer belirlemişlerdir. İslamiyet öncesi Türk inanışlarında atalarının hayvan olduğu inanlarda olmuştur. Hatta orta Asyada Kapçılar kabilesinde hükümdarın kızının kurtla evlendiği ve neslin buradan türediği bile söylenir. Kırgızların türeyiş efsanesinde ise, bir mağarada inek ile beraber yaşayarak türediğimiz söylenir (Ögel, 1971;Doğan, 2002).

İslamiyet'ten öncesinde bu davranışlarla beraber hayvanlara verilen önemi gerek bayrak gerekse flama ve armalarına vererek gereken hassasiyeti göstermişlerdir. İlaveten hayvanlar, Orhun kitabeleri başta olmak üzere birçok destan ve kaya üstü tasvirlerinde kullanılmıştır (Mert, 2007). İslamiyetten sonra ise, hayvanların tüm efsanelerine inanılmaktan vazgeçilmiştir. Ancak gerek edebiyat gerekse dilde yer almaya devam etmektedirler. Hatta hayvanların konuştuğu hikayeler yazılarak bunlara fabl denmiştir (Sağlam, 2015).

Allah (c.c) tarafından son kitap olarak indirilen Kur'an-ı Kerim'de de birçok hayvan ismi yer almakta ve birçok ayet ve hadislerde ibret alınması gereken olayda hayvanlar yer almaktadır (Mollaibrahimoğlu, 2008).

Edebiyata hayvanların tasavvufî anlamda da kullanılması sağlanmıştır. Örneğin, Tilki, kurnazlığı; tavşan, şanssız; horoz, cömertliği vb. temsil eder(Yılmaz, 2011).

Özellikle âşık tarzı halk edebiyatı türünde güzel görünüm teması olarak kullanılan hayvanlar kuştur. Şiirler de genellikle kadınlar keklige benzetilir. Sevgili tasviri hayvanlar âleminde bulunan birçok hayvana benzetilir. Örneğin “Keklik sekişli” sevgililer vardır. (*“Keklik gibi taştan taşa sekersen”*) (Karacaoğlan)

İnsanlar ile hayvanlar arasındaki etkileşimin artmasıyla, hayvanların birçok özellikleri araştırılmaya başlanmış ve gösterdikleri davranış biçimleri araştırmacılar tarafından önemli bir araştırma konusu olmuştur (Akbaş, 2013).

İnsanoğlu tarihin birçok evresinde, ihtiyaçları doğrultusunda hayvanlarla etkileşimde bulunarak onları avlamış, avladığı hayvanları izlemiş ve onların davranışlarını

istemsiz olarak kontrol etmeye başlamışlardır. Böylece amaçları doğrultusundaki hayvanları evcilleştirmeye başlamışlardır (Slater, 1989).

19. yüzyılda bilimsel olarak hayvanların davranışları incelenmeye başlanmış olup, yerleşik hayata geçen insanların, hayvancılık önemli geçim kaynağı olmasıyla birlikte hayvanların durum ve davranışları da önem kazanmıştır. Hayvanların adaptasyon yetenekleri incelenmeye başlanmıştır (Savaş ve Yurtman., 2008; Alcock, 2003).

Hayvanlar ile insan arasında oluşan etkileşimler hayvanların verimi üzerine çok etkilidir. Demografik özellikler, hayvanların zihin yeteneklerine ilişkin kanıtlar, dini ve kültürel inanışlar, değerler ve normlar hayvan bakıcılarının hayvanlara yönelik tutum ve davranışlarını etkiler (Bozkurt ve ark., 2013; Kellert, 1988; Herzog ve Galvin., 1997; Mathews ve Herzog., 1997; Serpell, 2004).

İnsanların yaşı ile hayvanlara olan davranış ve tutumları arasında birçok farklı çalışmalar vardır. Köhler (2001) tarafından yapılan bir araştırmada tüketicilerin çiftlik hayvanı refahı algısının yaş ile etkilenmediğini bildirirken, Maria (2006) ise hayvan refahına olan ilginin genç ve orta yaşlı kişilerde daha fazla, yaşlı kişilerde ise daha az olduğunu rapor etmiştir. Kılıç ve Bozkurt (2013) ise koyun yetiştiricilerinin hayvan refahı algılarının genç yada yaşlı çiftçiler arasında anlamlı şekilde değişmediğini saptamışlardır.

İnsanlar ile hayvanların birbirini tanımları için karşılıklı temas çok önemlidir. Duyu organları ile iletişimleri sağlanabilir. Bu iletişimin pozitif olması gerekmektedir. Örneğin hayvanlara bazı sesleri kullanarak seslenme, onları ödüllendirme gibi farklı başlıklar altında incelemek mümkündür (Waiblinger ve ark., 2006).

Türk Milleti yıllar yılı geçimini hayvancılıkla sürdürmüştür. Bunun başlıca nedeni doğa ile başbaşa yaşamış olmasıdır. Var olma mücadelesinde en büyük faydayı hayvanlardan görmüşlerdir. Hatta efsane ve destanların da hayvanlara kültürel kimlikler kazandırmışlardır. Anadolunun biyoçeşitliliğinde gözönüne alındığında evcil hayvanların yetiştirilmesine başlanmıştır (Doğan, 2002).

Keklik İspanya'da önemli yabani bir kuş türü olup, ülke içinde hem ekonomik hemde kırsal alanların kalkınmasında avcılık bakımından önemli rol oynamaktadır (Arroyo ve ark., 2012).

Kekliklerin doğal yaşamlarındaki popülasyonlarının azalmasının nedeni özellikle tahıl ekimiyle birlikte kullanılan tarım ilaçları, yoğun avcı baskısı ve olumsuz çevre koşullarıdır (Davila, 2019). Hatta bu nedenle Avrupa Birliği tarafından bu durum türün

popülasyonun azalmasına karşı tehdit olarak kabuledilerek türünkoruma altına alınması sağlanmıştır (BirdLife International,2004). Bununla birlikte Avrupa'da kekliklerin entansif şartlarda üretimi artmıştır.

2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Gerek yazılı kayıtlar gerekse kültürümüzde yapılan incelemelerin kayıtlarında keklikten ilk defa Aristotles M.Ö. 322 yılındabahsetmiş ve kültürümüzde de keklik birçok alanda yerini almıştır. Şarkılarda, türkülerde ve folklorik çalışmalarda yerini almıştır (Woodard ve ark., 2003; Anonim, 2014).

Günümüzde hayvansal protein ihtiyacının karşılanmasında beyaz et üretimi önemli bir yer kaplamaktadır. Özellikle kanatlı hayvan üretiminde hızlı bir artış olmakla birlikte, birçok kanatlı türü yetiştirilmektedir. Örneğin, deve kuşu, broyler, hindi ve av kuşları bunların başında gelmektedir. Av kuşları arasında keklik başı çekerken, entansif av kuşu üretimi denilince ilk akla gelen türler halkalı sülün ile kınalı kekliktir. Kınalı keklikler etleri için hobi olarak üretilmekte olup, özellikle avlalara materyal olarakta kullanılmaktadır (Çetin ve Kırıkçı.,2000)

Dünyada bilinen 9600 adet kuş türü bulunmaktadır. Bunlardan biriside kekliktir. Kekliklerin bazıları evcilleştirilmiş bazıları ise yabani olarak yaşamlarına devam ettirilmektedir. Çoğunlukla renkli, hoş görünüşleri ve sesleri ile bilinirler (Robbins, 1998; Brooks, 1992).

Kekliklerin dünyanın birçok yerinde 1960 'lı yıllardan itibaren entansif şartlarda üretimi yapılmakta olup, üretilen keklikler av materyali olarak kullanılmaktadır. Özellikle İngiltere'de yıllık olarak üretilen av kuşlarının % 15'ini kınalı keklikler oluşturmaktadır (Woodard ve ark. 1993; Beer, 1995).

Dünyada bulunan keklik türleri; Kaya keklığı (*Alectoris greace*),Kınalı keklik (*Alectoris chukar*), Kırmızı ayaklı keklik (*Alectoris rufa*), Philby kaya keklığı (*Alectoris philbyi*), Szechenyi monal keklığı (*Tetrapsosis szechenyi*), Verreaux's monal keklığı (*Tetrapsosis obscurus*), Kum keklığı (*Ammoperdix heyi*),Arap kırmızı ayaklı keklik (*Alectoris melanocephala*), Taş keklığı (*Ptilopochus petrosus*), Przevalski kaya keklığı (*Alectoris magna*), Berberi keklığı (*Alectoris barbara*), Yaygın tepe keklığı (*Arborophila torqueola*), Yeşil ağaçlı tepe keklığı (*Arboophilra chloropus*), Kestane göğüslü tepe keklığı (*Tropicoperdix charltoni*), Tibet keklığı (*Perdix hodgsoniae*)'dir (Robbins ve ark., 1998).

Kınalı keklik özellikle insanlar tarafından sevilen ve beslenen bir kuş türü olup, kayalık ve sap arazileri habitat olarak seçerler. Entansif olarak yetiştirilen kınalı keklikler av turizminde önemli bir yer alır. Kınalı keklikler hem bitkisel hemde hayvansalkaynaklı

gıdalarla beslendikleri için omnivor hayvanlardır (Başlar ve Şahin., 1993; Kaya ve ark., 2006; Özbek, 2001; Alkan ve ark., 2007).

Sürüler halinde yaşamlarını devam ettirmekte olan kınalı keklıklar, tek eşli hayvanlardır. Ülkemizde genellikle mart ve haziran aylarını üreme mevsimi olarak seçerler (Turan, 1990).

Kınalı keklıkların dişileri eşeyssel olgunluğa 32. haftada ulaşırlar. Çoğunlukla yılda bir veya iki kez kuluçkaya yatmakta olup, 24 saatte bir yumurta yaparlar. Ancak entansif şartlarda 60-120 adet/yıl yumurta verebilirler. Doğada 12-17 adet yumurta yaparak, 24 günlük kuluçkaya yatarlar. Doğada ebeveynleri tarafından ilk dört hafta hayvansal proteinlerle beslenmesine özen gösterilirken, sonradan bitkisel kaynaklı besinlerden körpe filizler, tohumlar vb oluşturur (Turan, 1990; Demirsoy, 1992; Kırıkçı ve ark., 1999).

Kekliklerin çok seri ve sert kanat vuruşları vardır. İlk havalanmaları sırasında “trrrr” şeklinde kanatları ses çıkarırken dikine uçarak havalanır. Sonrasında yatay uçuşa geçerek ara sıra kanat çırparak uçmaya devam eder. Erkek kınalı keklıklar yerinden fırlarken “vjjjik-vjjik-cık cık” şeklinde ses çıkarırlar. Sürülerini toplamak için sürü liderleri “kak kak kak kuvak”, “kak kuvak” diye öterler. Kınalı keklıklarda erkek olanların sesleri dişilere nazaran daha tok çıkar. Yerde hızlı yürürüyerek uzaklaşırlar. Ayrıca, ağır geçen kış şartlarından korunmak için ılıman yere doğru sökün adı verilen birgöç yaparlar. Kınalı keklıkların ortalama 8 yıl kadar yaşadığıda bilinmektedir (Turan, 1990; Demirsoy, 1992).

İnsanlar bazı, ihtiyaçlarını karşılamak için avlanma fiili içine girmişlerdir. Bunların arasında korunmak, yemek ve giyinmek gibi ihtiyaçlardır. İnsanlar ilk önce doğadan bitkisel kaynaklı besinlerle beslenirken, alet ve donanım yapmaya başlayınca beslenme alışkanlıkları arasına kuşlar ve memeli hayvanlarıda eklemişlerdir. Böylece avcılık faaliyetlerine başlamışlardır. Bunlar geçmiş dönemlerden günümüze kadar ulaşan mağaralardaki grafiti artlardan anlaşılmaktadır (Üçbaş, 1999).

Türkler tarihte ilk defa Cengiz Han’la birlikte avcılıkta yasa ve devlet düzenlemesine gitmişlerdir. Cengiz Han avcılığı “savaşın okulu” olarak tanımlamıştır. Sonrasında ise Sultan Melikşah ile avcılıkla ilgili dünyanın ilk bilimsel literatürü olan “Saydnâme-i Melikşâhi” yazdırdı. Felhak Bin Mehmet tarafından farsça olarak yazılan bu kitap sonrasında birçok dile çevrilmiştir (Üçbaş, 1999).

Ülkemiz bulunduğu konumundan dolayı birçok hayvana ev sahipliği yapmış ve aynı zamanda Asya, Avrupa ve Afrika kıtaları arasında köprü konumundan dolayı bazı av hayvanlarının göç yolları üzerindedir. Bu nedenle av hayvanı popülasyonu bir çok ülkeden fazladır (Aksöz, 1966).

Özellikle Doğu Anadolu bölgesinde “Çatı Kahvehanesi” adı verilen avcı kahveleri bulunmaktadır. Bu kahvelerde, avcılar sohbet ve avcılıkla ilgili deneyimlerini aktarmak ve dinlemek için bir araya gelirler. Bu kahveler aşık kahvelerine benzetilmektedir. Şöyle ki; aşık kahvelerinde okunan şiirlerin yerini keklik sesleri almaktadır (Özbay, 2006)

Kınalı keklik Elazığ ili ve çevresinde avcılıkta en çok tercih edilen av hayvanıdır. Kınalı keklikler lezzetli etileri ile evde kafeste beslemek için çeşitli tuzaklarla canlı olarak da avlanmaktadırlar. Keklikleri gönülden seven avcılar, hayvanları ferik denilen çok küçük yaşlarda yakalayarak beslemekte ve kurak avı adı verilen avda kullanmaktadırlar (Özbay, 2006).

Karacaoğlan sevgisini anlatırken toplamda 41 farklı kuşu tema ederek övgüde bulunmuştur. Bunlardan birisi olan kınalı keklığı ise 16 kez kullanmıştır. Örneğin;

“Sandım akça ceran bir çölde gezer, San kınalı keklik indi pınara.” (Sağlam, 2015).

Gelenek, görenek ve kültürümüzün gelişmesinde doğa ve doğal olaylar her zaman önemli bir yer tutmuştur. Doğada bulunan güzellikler her zaman motif olarak kullanılmıştır. Kınalı keklikde defalarca kez kullanılmıştır. İnsanımız ve kınalı keklik arasında her daim çok sıkı duygusal bağ vardır. Evlerimizde beslediğimiz kekliklerimizin ötüşünü dinlemek her daim vazgeçilmez bir gelenek olarak tarihte yerini almıştır. Kınalı keklikler; ezgilere, motiflere, destanlara, ninni ve masal gibi birçok halk edebiyatı ile halk müziği, oyunları ve el sanatlarında yerini almıştır. Örnekleri aşağıda sıralanmıştır.

1-Aşık Veysel tarafından bestelenen “Keklik idim vurdular”türküsünü neredeyse bilmeyen yoktur.

2- Halk oyunlarımızda yer almaktadır. Kastamonu’da “Kınalı Keklik”, Konya’da “Keklik” Yozgat’ta “Keklik Halayı” Bilecik’te “Keklik Zeybeği” ve Mersin’de kaşık sesleri ile oynanan “ Keklik Oyunu” vardır.

3- El sanatlarımızda ise “keklik izi, keklik ayağı” nakışlar vardır.

4- Kırsal alanlarda bazı mevkilere verilen isimlerde kullanılmıştır: Keklikdüzü, keklikkayası, keklikpınarı vb.

5-Bilecik ilimizin mutfak kültüründe yer alan “Keklik Kebabi” da mutfak kültüründe yerini alır.

6- Deyim, manî ve atasözlerinde yerini almıştır. Örneğin; “Karga keklîği taklit edeyim derken kendi yürüyüşünü şaşırılmış”, “Çantada keklik”, “Dağda gezer Minalı, Ağzı ayağı kınalı, Anası beş on bebeli” (Kantarlı, 2012-2015-2018).

Kınalı kekliklerin belirli bir habitata olup olmadığının ilk göstergesi ötüşüdür.

Kınalı keklîğin belirli bir bölgede olup olmadığını anlamının yolları arasında ötüşü, dışkısı ve tüyleri yer alır. Sesleri günün erken ve geç saatlerinde rahatlıkla duyulabilir. Farklı ötüş biçimleri bulunmaktadır. Örneğin çiftleşme dönemindeki ötüşleri genellikle davetsiz olan erkek bireyleri kovalamak için, iletişim için vb ötüş biçimleri bulunmaktadır. Dışkısı ve göğüs tüyleri, dış parazitlerden kurtulmak için kum veya toprakla yapmış olduğu banyo yerlerinde görülebilir (Kantarlı, 2018).

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu repertuarında ülkemizin birçok yöresinde av konulu türkülerini bulunmaktadır. Bu türkülerin birçoğu keklik ve keklik avı ilgili türkülerdir. Bunlar çizelge 2.1.’de verilmiştir (Uslu, 2009).

Çizelge 2.1. TRT Repertuarı keklik türkülerini

TRT Sıra No	Türkü Adı	Yöresi	Kaynak kişi
224	Keklik İdim Vurdular	Sivas/Şarkışla	Âşık VeyselŞatıroğlu
785	Eğmeler (Keklik)	Sivas	Muzaffer Sarısözen
3336	Akşam Aşıp Gidiyor(Keklik)	Kayseri	Ahmet GaziAyhan
507	Keklik Taşda NeGezer	Erzincan/Kemaliye(Eğın)	Bekir Ziyal
369	Kekliğı VurdumDaşda	Bilecik/Söğüt	MustafaŞimşek
3121	Kekliğı VurdumGeldim	Denizli/Çal/Bekilli	İsmail Erik
2447	Kekliğı VurdumUçtu (Sürmelim)	Sivas/Divriğı/ Atatepe köyü	İsmet Macun
3445	Kekliğim Dağ İçinde	Denizli/ Çal	Ahmet Erik

İnsanoğlu tarih boyunca sanat değeri bulunan her türlü doğa olayını edebi üretimde kullanmıştır. Bunun nedeni olarak sosyokültürel bir yapıya sahip olan toplumumuzda, edebi eserde yer almasıdır. Bunların arasında keklikde yerlerini almıştır. Kekliklerin; kumda eşinmesi, kayada ötmesi, çalı dibine yuva yapması, avlanan hayvanlar arasında yer alması, kayalı yerlerdezor avlanması, keklîğin uçurulmasının yardım ayrılığı simgelemesi ve çocuğun simgesi gibi birçok anlamda da kullanılması örnek olabilir (Yılmaz, 2011).

2.1. Geleneksel Kurak Avı

Kınalı keklik (*Alectoris chukar*) orta büyüklükte, güzel görünüşlü, çok tanınan ve sevilen bir av kuşudur. Erkek ve dişisinin görünüşleri genel olarak aynıdır. Boyları 33 cm civarındadır. Doğal ortamda 12-17 adet/yıl yumurta yaparlar, kuluçka süresi 24 gündür. Yurdumuzun Karadeniz sahillerinin çok yağışlı sık ormanları ile Marmara, Ege ve Akdeniz bölgesindeki düz ovalarda ve Doğu ve Güneydoğu Anadolu' nun kayalık ve sarp arazilerinde yayılış gösterir. Ülkemizde yaygın olarak bulunan kınalı keklik avı, yerden havalanan av kuşları içerisinde avı hemen hemen en zevkli olanıdır. Kınalı keklik yerleşik av kuşudur. Özellikle Doğu ve Güneydoğuda kışın sert geçtiği bölgelerde kısa mesafeli göçler yapabilirler.

Kurak (tuzak) avı yapmak için tuzak olması gerekmektedir. Bunun yanında iki tanede kekliğinizi olması şarttır. Dağda keklikler köz denilen yere bırakılır. Bu köz kekliğin öterek dağdakini dövüşe çağırdığı mekandır. Kafesin etrafına tuzaklar küçük kazıklarla yerleştirilir. Bu tuzak naylon cinsi çok sağlam bir iptir. Dağdaki keklik öterek dövüşe gelirken bu tuzağı görmez, keklik tuzağın ipine takılır. Avcı gizlendiği yerden çıkarak kekliyi yakalar.

Kurak (tuzak) avcılığı, keklikle yapılan silahsız bir avlanma türüdür. Bu av türü için çok özel keklikler yetiştirilir. Kekliklerin en muteberi cesur ve sesi güzel olanıdır. Sesi tok ve gür çıkıyorsa hele birde uzun uzun ötüyorsa namı çevredeki birkaç ilin meşhur avcıları arasında dolaşır. Kekliğin cesur olması demek, avcının o kekliğe sahip olduğu süre içerisinde o yörelerdeki en iyi keklikleri yakalaması demektir. Cesur keklikler, muhit kavgasında dağdaki bütün kekliklere meydan okur. Bunu kabullenmeyen o yöredeki keklikler, kendilerine kafa tutan bu yabancıyı yörelerinden kovmak için kavgaya gelirler. Ama cesaret ve ses kadar önemli bir faktör de güzelliğidir. Kafa yapısı az büyük, gagası kan kırmızı ve biraz uzun, gerdandaki kirli beyazlığın açık olanı tercih edilir.

Gaziantep, Kahramanmaraş, Adıyaman, Şanlıurfa ve hemen tüm doğu ve güneydoğu illerde kurak (tuzak) avcılığı çok yaygındır. Kurak (tuzak) avı ise Kara Avcılığı Kanunu ve MAK kararlarıyla yasaklanmıştır. Yapılan gözlemlerimizde; Kurak (tuzak) avı 15 Şubat – 31 Mart tarihleri arasında yoğun olarak yapıldığı, kurak (tuzak) avı kekliklerin eş tutma ve yumurtlama dönemine rastladığı tespit edilmiştir. Bu bölgelerde özellikle kırsaldaki köylerde birçok kurak (tuzak) avcısı olduğu tahmin edilmektedir. Avcılarla yapılan sohbetlerde kurak avı döneminde bir avcı yıl içerisinde

ortalama 30 defa ava gittiği, yıl içerisinde en fazla 4-5 keklik yakaladıkları, bunlardan çok nadir olanlarını yanlarına aldıkları, diğerlerini ise severek tekrar doğaya bıraktıkları, yakalanan kekliklerin kesinlikle öldürülmediği ifade edilmiştir. Ayrıca bölgemizde kurak avı için avcılar ikindi vakti ya da sabah erken saatlerde ava gitmekte, gün ağarınca ya da akşam karanlık bastığı zaman avlarını sonlandırmaktadır.

Bölgemizde tuzak avı ile ilgili 10 – 15 kahvehanede bu avcılarla yapılan görüşmelerde; tuzak avının geçmişten beri süregelen bir ata sporu ve folklorik değeri olduğunu söylemişlerdir. Ayrıca yaklaşık 1000 kişiyi temsil ettiklerini ifade ederek yasal olarak kayıt altına alındıklarında devlete (harç, pul parası vs.) katkı sağlayacaklarını belirtmişlerdir. Bununla beraber dernek kurarak sivil toplum kuruluşları arasında yerlerini alacaklarını söylemişlerdir.

Şekil 2.1. Kinalı kekliğin elde taşınması elde taşıma ve kurak avı tuzağı

İçi, yün veya pamukla doldurulabilen küçük bir yastık, elle taşınabildiği gibi şekil 2.1. de bulunan fotoğraf karesinde uygulamalı olarak görüldüğü üzere belde de taşınabilmektedir.

Şekil 2.2. Kurak avı tuzağını belde taşıma

Şekil 2.3. Kurak avı tuzağı görseli

Şekil 2.3 de görüleceği üzere tuzak malzemesinde kullanılacak olan ipler bal mumu ile doyurulmuş olup, bir ip üzerine ilmekler vasıtasıyla dizilmiştir.

Şekil 2.4. Kurak avı tuzağında bireysel halkalar ve montaj örneği

Şekil 2.3,2.4 ve 2.5’de görüleceği üzere ilmekler ile yapılmış ve küçük bir tahta kazığa bağlanmış ipliklerden oluşur. Avcılar küçük kazıkları, toprağa saplamakata ve bu andan itibaren daha önceden bal mumu ile doyurulmuş olan ip de bu sayede "dik" olarak durmakatadır.

Çok sayıda ilmek, belirli bir sıralama içinde toprağa saplanır ve iplerin üzeri toprakla itina ile örtülür. İlmeklerin aralarına da rasgele buğday serpilir. İş artık beklemeye kalmıştır. Yemlenmeye gelen hayvan, bu iplerin arasında dolaşırken kafası ilmeğe girince, ilmek büzüşerek hayvanı boğazından veya ayağından yakalamış olur (DMKP, 2016).

Şekil 2.5. Kurak avı tuzağı örneği

3. MATERYAL VE METOT

Çalışmanın materyalini, T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'ne bağlı Yaban Hayvanı üretim İstasyonları ile Kahramanmaraş merkez ve ilçelerinde bulunan avcılık derneklerinde kayıtlı avcılara yapılan anket çalışması oluşturmuştur.

Çalışmada mülga T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nden alınan 13.12.2017 tarih ve 43199922-445.05-267518 sayılı yazıları ile alınan izin kapsamında tezin ekinde bulunan anket çalışması 8 farklı bölgede 50 deneye uygulanmış ve çeşitli gözlemler yapılmıştır. Gözlemlerin ve Anket çalışmasının uygulandığı Yaban Hayvanı üretim Merkezleri ile avcı dernekleri listesi;

A - Yaban Hayvanı Üretim Merkezleri Listesi

- 1-Kapıçam Kınalı Keklik Üretim Merkezi
- 2- Yozgat Kınalı Keklik Üretim Merkezi
- 3-Gaziantep Erikçe Yaban Hayvanı Üretim Merkezi
- 4-Afyon-Şuhut Yaban Hayvanı Üretim Merkezi
- 5-Malatya Yaban Hayvanı Üretim Merkezi

B-Avcı Dernekleri Listesi

- 1-Elbistan Dulkadiroğulları Avcılık Atıcılık Spor Kulübü Derneği
- 2-Av Hayvanları ve Su Ürünleri Koruma ve Yaşatma Derneği
- 3-Kahramanmaraş Avcılık ve Atıcılık Spor Kulübü Derneği
- 4-Türkoğlu Avcılık ve Atıcılık Spor Kulübü Derneği
- 5-Göksun Avcılık ve Atıcılık Spor Kulübü Derneği
- 6-Çağlayancerit Avcılar ve Atıcılar Spor Kulübü Derneği
- 7- Nurhak Avcılar ve Atıcılar Spor Kulübü Derneği

Çalışmanın verilerini yaban hayvanı üretim merkezleri ve avcılar kulüplerinde yapılan görüşmeler, anket çalışmaları ve yapılan gözlemler neticesinde elde edilen sözlü ve yazılı bilgiler oluşturmuştur. Sözlü materyaller not tutarak, inceleme yapılan yaban hayvanı üretim merkezlerinde hem üreticilerle hemde avcılarla yapılan sohbetlerden elde

edilen verilerdir. Görsel ve yazılı materyalleri hem fotoğraf makinesi hem de çalışmanın ekinde bulunan anket çalışmasından elde edilen veriler oluşturmaktadır.

3.1. İstatistik Analiz

Bu çalışmada kınalı kekliklerle ilgili toplam 8 bölgeden 50 deneğe uygulanan anket çalışmasına ait veri setine Ki-kare bağımsızlık testi uygulanmıştır. Ayrıca her bir soruya ait frekans tabloları oluşturulmuştur.

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

Araştırmamızda kanatlı av hayvanlarından birisi olan Kınalı keklükler (*Alectoris chukar*) kullanılmıştır. Bu çalışmada kınalı keklüklerin yaşam evrelerinde ve günlük yaşantılarında kullanmış oldukları seslerin anlam içeriği incelenmiştir. Özellikle hayvanların genel olarak kullandığı ses, tehlike anındaki ses, yem bulduğu andaki ses, neşelendiği andaki ses, çiftleşme döneminde eş bulmak ve kur yapmak için kullandığı ses, kendi aralarında hem eş tercihi hem de habitatta sınır belirleme ile sürü liderliği için kavga ettikleri andaki ses, yem buldukları anda diğer arkadaşlarını veya yavrularını çağırmak için kullandığı sesler ve predatörlerini gördükleri anda çıkarmış olduğu sesler hakkında araştırmanın konusunu oluşturmuştur.

4.1. Kınalı Kekliklerin Ötüşleri ve Anlamları ile İlgili Anket Çalışması Frekans Tabloları

Kınalı keklüklerin ötüşleri ve anlamları ile ilgili anket çalışması frekans tabloları aşağıda sıra ile verilmiştir. Bunlar;

Çizelge 4.1 Deneklerin yaş gruplarına göre dağılımı

Yaş Grupları	n	Yüzde	Kümülatif
18-27 yaş	2	4,0	4,1
28-37 yaş	15	30,0	34,7
38-47 yaş	12	24,0	59,2
48-57 yaş	11	22,0	81,6
57 ve üzeri yaş	10	20,0	100,0
Toplam	50	100	100

Çizelge 4.1 'de görüldüğü üzere anket çalışmasına katılan deneklerin yaş aralığı 28-57 olup, daha çok orta yaş grupları çalışmaya katılmışlardır. İlimizde bulunan Tarım ve Orman Bakanlığı, XV. Bölge Müdürlüğü Kahramanmaraş İl Şube Müdürlüğü kayıtlarında da avcıprofileri yaş aralığı bu rakamları doğrular niteliktedir. Ayrıca, ülkemizde avcı potansiyeli üzerine yapılan başka bir çalışmada avcılarının yaşları değerlendirildiğinde 25-35 yaş grubunun (%48.88) ağırlıkta olduğu bildirilmiştir (Büyükkıran,2018).

Çizelge 4.2. Deneklerinin cinsiyet durumları

Cinsiyet	n	Yüzde	Kümülatif
Erkek	44	88,0	89,6
Kadın	6	12,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Araştırmaya katılan deneklerin cinsiyet dağılımları çizelge 4.2’de görülmektedir. Deneklerin %88 erkekler oluştururken %12’sini kadınlar oluşturmaktadır. Bu çalışma avcılığın daha çok erkekler için bir tutku olduğu ve “avcılık erkek işidir” sözünün açılması niteliğinde olduğunu göstermektedir.

Çizelge 4.3. Deneklerinin ikametleri

Şehir / İlçe	n	Yüzde	Kümülatif
Kahramanmaraş/Onikişubat	19	38,0	39,6
Kahramanmaraş/Elbistan	6	12,0	52,1
Kahramanmaraş/Türkoğlu	3	6,0	58,3
Kahramanmaraş/Andırın	2	4,0	62,5
Kahramanmaraş/Pazarcık	2	4,0	64,6
Yozgat/Çamlık	3	6,0	70,8
Gaziantep/Erikçe	6	12,0	83,3
Malatya /Battalgazi	8	16,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Araştırmaya katılan deneklerin yaşamış oldukları iller ve ilçelerine ait veriler çizelge 4.3.’de verilmiştir.

Çizelge 4.4. Deneklerin eğitim durumları

Eğitim Durumu	n	Yüzde	Kümülatif
Okuryazar Değil	3	6,0	4,3
İlkokul	15	30,0	36,2
Ortaokul	13	26,0	63,8
Lise	11	22,0	85,1
Üniversite ve Lisansüstü	8	16,0	100,0
Toplam	47	94,0	

Araştırmaya katılan deneklerin eğitim durumları çizelge 4.4.’de verilmiştir. Eğitim durumları ilkök, ortaokul ve lise gruplarında yoğunluk göstermektedir. Ayrıca, avcılık faaliyetlerine hem ilkök hem de üniversite mezunlarının da katıldıkları görülmektedir. Çizelgeye bakıldığında avcılık faaliyetlerine katılanlardan okul yazar olmayanların oranı yüzde %6 gibi bir rakam çıkmaktadır. Doğa Koruma ve Milli parklar Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatları ve Halk Eğitim Müdürlükleriyle ortaklaşa düzenledikleri Avcı Eğitim Kursu Bitirme kurslarında şartlardan ilki “Okuryazar olmaktır.” Bu çalışma 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu kapsamında yapılan faaliyetlerin başında gelen Avcı Eğitim Kursu Bitirme Kurslarının istenilen faydayı sağlamakta olduğu göstermiştir.

Büyükkıran (2018) tarafından yapılan çalışmada avcılarının eğitim profilleri incelenmiştir. Avcıların eğitim seviyelerinin ise Lise (%38.79), Lisans (%22.33) ve Meslek Yüksek Okulu (%21.81) ağırlıklı olduğu belirlenmiştir.

Çizelge 4.5. Araştırmaya katılan deneklerin mesleki durumları

Meslekler	n	Yüzde	Kümülatif
Yetiştirici	1	2,0	2,2
Çiftçi	10	20,0	21,7
Memur	7	14,0	34,8
Emekli	11	22,0	56,5
Diğer	21	42,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Çizelge 4.5.'de araştırmaya katılan deneklerin meslekleri verilmiştir. Araştırmaya katılan deneklerin %42'sini diğer grupta bulunan meslekler oluşturmuştur. Bunu sırasıyla emekli(%22), çiftçi (%20), memur(%14)ve yetiştiriciler(%2) takip etmiştir. Büyükkıran (2018) tarafından yapılan çalışmada avcıların bölgelere göre mesleki durumları değerlendirilmiştir. Çalışmada yapılan Akdeniz Bölgesinde; öğrenci (%17.83), işçi (%15.92) ve serbest meslek (%16.56) olarak bulmuştur. Ülkemiz genelindeki avcılarının büyük bir bölümünün işçi (%28.10) ve serbest meslek (%18.36) sahibi oldukları belirlenmiştir.

Çizelge 4.6. Araştırmaya katılan deneklerin mesleki durumları

Avcılıkla ilgisi	n	Yüzde	Kümülatif
İlgili (evet)	37	74,0	74,5
İlgisiz (hayır)	13	26,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Çizelge 4.6. 'de görüldüğü üzere anket çalışmasına katılan deneklerin avcılıkla ilişkisi araştırılmıştır. Avcılıkla ilgisi olanlar 37 kişi iken ilgisi olmayanların sayıları ise 13 kişidir.

Çizelge 4.7. Araştırmaya katılan deneklerin avcılık belgesi durumları

Avcılıkla ilgisi	n	Yüzde	Kümülatif
Belgeli	30	60,0	59,6
Belgesiz	20	40,0	100,0
Toplam	50	94,0	

Çizelge 4.7 'de görüldüğü üzere anket çalışmasına katılan deneklerin %60'ının avcılık belgesi bulunmaktadır. İlimizde bulunan Tarım ve Orman Bakanlığı, XV. Bölge Müdürlüğü Kahramanmaraş İl Şube Müdürlüğü kayıtlarında da her yıl 4915 sayılı Karar Avcılığı Kanuna Muhalefet kabahatinden dolayı kesilen cezalar il genelinde halen avcılık belgesi olmayan avcılarında avcılık yaptıklarını doğrulamaktadır.

Çizelge 4.8. Araştırmaya katılan deneklerin kurak avı hakkında bilgileri

Kurak Avı Bilgisi	n	Yüzde	Kümülatif
Bilgili	23	46,0	46,8
Bilgisiz	27	54,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Çizelge 4.9. Araştırmaya katılan deneklerin kurak avı uygulayanların bilgileri

Kurak Avı Uygulayıcıları	n	Yüzde	Kümülatif
Yapanlar	9	18,0	14,9
Yapmayanlar	41	42,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Çizelge 4.8. ve 4.9.'da kurak avı yapanlar, yapmayanlar ve kurak avı uygulayıcıları hakkında araştırmalara ait veriler verilmiştir. Deneklerin çoğunluğu kurak avı hakkında bilgiye sahiptir. Ancak Kurak avı yapmayanların oranı % 84'dür. Kahramanmaraş İl Şube Müdürlüğü kayıtlarında da her yıl 4915 sayılı Karar Avcılığı Kanuna ilgili maddelerine muhalefet kabahatinden dolayı kesilen cezalar avcılarının avlanma esas ve usullerine uygun olarak avlandıkları kanaatini uyandırmaktadır.

Çizelge 4.10. Araştırmaya katılan deneklerin kınalı keklik besleme durumları

Kınalı Keklik Besleme Durumları	n	Yüzde	Kümülatif
Besleyenler	20	40,0	40,4
Beslemeyenler	30	60,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Çizelge 4.11. Araştırmaya katılan deneklerin kınalı keklikleri tek/çift besleme durumları

Kınalı Keklik Besleme Durumları	n	Yüzde	Kümülatif
Tek	18	36,0	37,0
Çift	32	64,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Çizelge 4.10. ve 4.11.'de kınalı keklikleri besleyenler ve hayvanları tek/ çift olarak besleyenlere ait veriler verilmiştir. Deneklerin %60'ı kınalı keklik beslemediklerini, besleyenlerin de yaklaşık %40'ı tek olarak beslediklerini bildirmişlerdir. Stokes (1961) yapmış olduğu çalışmada kekliklerin sosyal ses ve davranışlarını incelemiştir. Çalışmasında kekliklerin doğada sürüler halinde dolaştıklarını ancak, avcılarının keklikleri bireysel olarak beslediklerini bildirmiştir.

Çizelge 4.12. Araştırmaya katılan deneklerin hayvan refahına verdiği önem durumları

Hayvan Refahı Durumu	n	Yüzde	Kümülatif
Önem veriyor	46	92,0	94,1
Önem vermiyor	4	8,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Çizelge 4.12 'de görüldüğü üzere anket çalışmasına katılan deneklerin hayvan refahı hakkındaki bilgisi araştırılmıştır. Deneklerin %92'si hayvan refahına önem verdiğini bildirmişlerdir. Bu durum kurak avı bilgisi ile örtüşmektedir. Kurak avı yapan avcılarının kınalı keklüklerine verdikleri önem o kadar büyüktür ki; sanki kınalı keklük evin yaşayan bir bireyidir.

Çizelge 4.13.'de görüldüğü üzere çizelge 4.14 ile benzerlik göstererek bulunan sonuç kurak avı ile ilgili olarak avcılarının kurak avına verdiği önemden dolayı hayvanlara olan gözlemleri oldukça yüksek bulunmuştur. Ayrıca, denekler çalışmaya kendilerince diğer şıklar eklemişlerdir.

Çizelge 4.13. Araştırmaya katılan deneklerin kınalı keklüklerin davranışlarını gözleme durumları

Hayvan Davranışı gözlemi	n	Yüzde	Kümülatif
Gözlemliyor	32	64,0	70,7
Gözlemlemiyor	14	28,0	97,6
Diğer cevaplar	4	8,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Çizelge 4.14. Araştırmaya katılan deneklerin kınalı keklükleri besleme amaçları

Besleme amacı	n	Yüzde	Kümülatif
Et	5	10,0	2,8
Yumurta	5	10,0	5,6
Doğaya Salım	21	42,0	55,6
Evcil Hayvan	19	38,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Çizelge 4.14. 'e göre anket çalışmasına katılan deneklerin büyük %42'si kınalı keklükleri doğaya salarken, %38'i evcil hayvan olarak besledikleri tespit edilmiştir. DKMP (2016) kayıtlarına bakıldığında hem STK'lar hemde DKMP'ın ürettiği bütün keklükler doğaya salmaktadırlar.

Çizelge 4.15. Kınalı keklüklerin ilk ötüş anında çıkardıkları sesler

İlk ötüş sesi	n	Yüzde	Kümülatif
Vıt Vıt	21	42,0	45,2
Gak Gubak	18	36,0	83,3
Viçco	7	14,0	95,2
Gavvuk	4	18,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Çizelge 4.15.'e göre anket çalışmasına katılan deneklerin büyük %42'si kınalı keklüklerin ilk seslerinin Vıt Vıt olduğunu belirtmişlerdir. Keklikler beslenme alışkanlıklarını yaparken tepelerinde bir şahin veya diğer predatör kuşları gördüklerinde gırtlaklarından "kerrrr" sesini çıkarmaktadırlar. Eğer peredatör kuş yakindeğilse çömelmektedirler, eğer yakınsa hemen üzerlerini örtmek için başka bir alana uçmaya çalıştığını bildirmiştir. Ayrıca, predatör eğer uzaklaşmaya başlamışsa gözden kaybolana kadar rahatlama alarmı olarak "kwerr" sesi verildiği bildirilmiştir. (Stokes., 1961 ve Marler., 1955)

Çizelge 4.16. Kınalı keklüklerin kendilerine has olan sesleri

Kınalı Keklik Sesi	n	Yüzde	Kümülatif
Vıt Vıt			
Gak Gubak	39	78,0	95,1
Viçco	2	4,0	100,0
Gavvuk			
Toplam	41	82,0	

Çizelge 4.16.'dada görüldüğü üzere anket çalışmasına katılan deneklerin % 78'i kınalı keklüklerin kendilerine has olan sesinin Gak Gubak olduğunu bildirmişlerdir.

Çizelge 4.17. Kınalı keklüklerin neşelenme anındaki sesleri

Neşelenme sesi	n	Yüzde	Kümülatif
Vıt Vıt	14	28,0	28,2
Gak Gubak	20	40,0	71,8
Viçco	10	20,0	89,7
Gavvuk	6	12,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Çizelge 4.17. incelendiğinde anket çalışmasına katılan deneklerin %40'ı kınalı keklüklerin neşelendiği zamanki sesinin Gak Gubak olduğunu belirtmişlerdir.

Çizelge 4.18. Kınalı keklüklerin kur anındaki çıkardıkları sesleri

Eş Arama(kur yapma) sesi	n	Yüzde	Kümülatif
Vıt Vıt	12	24,0	25,6
Gak Gubak	16	32,0	59,0
Viçco	10	20,0	76,9
Gavvuk	12	24,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Çizelge 4.18. 'e göre anket çalışmasına katılan deneklerin %32'si kınalı keklüklerin çiftleşme döneminde eş arama sesinin Gak Gubak olduğunu tespit etmişlerdir.

Çizelge 4.19. Kınalı keklüklerin kavga anındaki çıkardıkları sesleri

Kavga sesi	n	Yüzde	Kümülatif
Vıt Vıt	8	16,0	13,9
Gak Gubak	8	16,0	27,8
Viçco	12	24,0	50,0
Gavvuk	22	44,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Çizelge 4.19. incelendiğinde anket çalışmasına katılan deneklerin % 44'ü büyük çoğunluğu kınalı keklüklerin kavga anında ki çıkarmış oldukları sesinin Gavvuk olduğunu belirtmişlerdir.

Çizelge 4.20. Kınalı keklüklerin yem buldukları zamanki sesleri

Yem Bulma Sesi	n	Yüzde	Kümülatif
Vıt Vıt	30	60,0	13,9
Gak Gubak	6	12,0	27,8
Viçco	6	12,0	50,0
Gavvuk	8	16,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Çizelge 4.20.'ye göre anket çalışmasına katılan deneklerin % 60'ı kınalı keklüklerin yem buldukları zaman ki çıkarmış oldukları sesin Vıt Vıt olduğunu bildirmişlerdir.

Stokes (1961) yapmış olduğu çalışmada keklüklerin doğada yiyecek buldukları zaman özellikle yeşil yem buldukları anda civcivlerini ya da diğer keklükleri çağırmak için heyecanlı ve hızlı bir şekilde "tw-tu-tu-tu" şeklinde ses çıkardığını bildirmiştir. Bu durum bu araştırma ile benzerlik göstermektedir.

Diğer yandan, Goodwin (1953) anaç keklüklerin yavrularına yem buldukları zaman "coo-OOYr" sesini çıkardığını bildirmiştir.

Çizelge 4.21. Kınalı keklüklerin predatörlerini gördükleri zamanki sesleri

Yem Bulma Sesi	n	Yüzde	Kümülatif
Vıt Vıt	10	20,0	13,9
Gak Gubak	12	24,0	27,8
Viçço	16	32,0	50,0
Gavvuk	12	28,0	100,0
Toplam	50	100,0	

Çizelge 4.21 'e göre anket çalışmasına katılan deneklerin % 32'si kınalı keklüklerin kendilerini avlayan predatörleri görünce çıkardıkları seslerin Viçço olduğunu belirtmişlerdir. Buna karşın % 28'i Gavvuk, % 24'ü Gak Gubak ve % 20'si Vıt Vıt olduğunu bildirmişlerdir.

4.2. Kınalı Kekliklerin Ötüşleri ve Anlamları ile İlgili Anket Çalışması Ki-Kare Tabloları

Çizelge 4.22. Yaş, cinsiyet, yaşadığı yer, eğitim, meslek ve ava olan ilgi değişkenlerinin keklük sesleri ile Ki-kare sonuçları.

Özellik	Ki-Kare Değeri	Serbestlik Derecesi	P
Yas * Ses15	9,074 ^a	12	,697
Yas * Ses16	8,421 ^a	4	,077
Yas * Ses17	8,594 ^a	12	,737
Yas * Ses18	11,989 ^a	12	,447
Yas * Ses19	7,206 ^a	12	,844
Yas * Ses21	11,977 ^a	12	,448
Cins * Ses15	6,667 ^a	3	,083
Cins * Ses16	,241 ^a	1	,624
Cins * Ses17	3,249 ^a	3	,355
Cins * Ses18	2,549 ^a	3	,466
Cins * Ses19	1,660 ^a	3	,646
Cins * Ses21	2,148 ^a	3	,542
Yaşyer * Ses16	2,728 ^a	7	,909
Yaşyer * Ses17	31,254 ^a	21	,070
Yaşyer * Ses18	28,659 ^a	18	,053
Yaşyer * Ses19	27,578 ^a	18	,069
Eğitim * Ses15	10,441 ^a	12	,577
Eğitim * Ses16	1,327 ^a	4	,857
Eğitim * Ses17	10,442 ^a	12	,577
Eğitim * Ses18	7,676 ^a	9	,567
Eğitim * Ses19	7,337 ^a	9	,602

Çizelge 4.22. Devamı

Özellik	Ki-Kare Değeri	Serbestlik Derecesi	P
Eğitim * Ses21	11,540 ^a	9	,240
Meslek * Ses15	9,859 ^a	12	,628
Meslek * Ses16	1,481 ^a	4	,830
Meslek * Ses17	7,936 ^a	12	,790
Meslek * Ses18	19,571 ^a	12	,076
Meslek * Ses19	13,272 ^a	12	,350
Meslek * Ses20	12,848 ^a	12	,380
Meslek * Ses21	20,552 ^a	12	,057
Avilgi * Ses16	,754 ^a	1	,385

Çizelge 4.23. Ava ilgi, avcılık belgesi, kurak avı, kınalı keklik besleme ve tek çift besleme değişkenlerinin keklik sesleri ile Ki-kare sonuçları.

Özellik	Ki-Kare Değeri	Serbestlik Derecesi	P
Avilgi * Ses17	1,014 ^a	3	,798
Avilgi * Ses18	6,243 ^a	3	,100
Avilgi * Ses19	2,022 ^a	3	,568
Avilgi * Ses20	7,169 ^a	3	,067
Avbelge * Ses16	1,535 ^a	1	,215
Avbelge * Ses17	6,562 ^a	3	,087
Avbelge * Ses21	6,933 ^a	3	,074
Kurakbilgi * Ses16	,006 ^a	1	,939
Kurakbilgi * Ses17	3,743 ^a	3	,291
Kurakbilgi * Ses18	3,143 ^a	3	,370
Kurakbilgi * Ses19	1,060 ^a	3	,787
Kurakbilgi * Ses20	2,842 ^a	3	,417
Kurakbilgi * Ses21	2,172 ^a	3	,537
Kuraviyap * Ses15	1,585 ^a	3	,663
Kuraviyap * Ses16	,396 ^a	1	,529
Kuraviyap * Ses17	3,617 ^a	3	,306
Kuraviyap * Ses18	3,484 ^a	3	,323
Kuraviyap * Ses19	2,577 ^a	3	,462
Kuraviyap * Ses20	3,132 ^a	3	,372
Kuraviyap * Ses21	2,500 ^a	3	,475
Keklikbes * Ses15	4,559 ^a	3	,207
Keklikbes * Ses16	2,346 ^a	1	,126
Keklikbes * Ses17	4,604 ^a	3	,203

Çizelge 4.23. Devamı

Özellik	Ki-Kare Değeri	Serbestlik Derecesi	P
Keklikbes * Ses18	4,352 ^a	3	,226
Keklikbes * Ses19	3,000 ^a	3	,392
Keklikbes * Ses21	5,458 ^a	3	,141
Tekçift * Ses15	4,875 ^a	3	,181
Tekçift * Ses16	,156 ^a	1	,693
Tekçift * Ses17	,779 ^a	3	,855
Tekçift * Ses18	2,378 ^a	3	,498

Çizelge 4.24. Tek çift besleme, hayvan refahı, davranışların gözlenmesi ve amaç değişkenlerinin keklik sesleri ile Ki-kare sonuçları.

Özellik	Ki-Kare Değeri	Serbestlik Derecesi	P
Tekçift * Ses19	3,163 ^a	3	,367
Tekçift * Ses20	4,095 ^a	3	,251
Tekçift * Ses21	2,025 ^a	3	,567
Hayref * Ses15	2,555 ^a	3	,465
Hayref * Ses16	,133 ^a	1	,716
Hayref * Ses17	2,271 ^a	3	,518
Hayref * Ses18	6,400 ^a	3	,094
Hayref * Ses19	1,158 ^a	3	,763
Hayref * Ses20	,835 ^a	3	,841
Hayref * Ses21	3,329 ^a	3	,344
Davgöz * Ses15	4,597 ^a	6	,596
Davgöz * Ses17	4,272 ^a	3	,234
Davgöz * Ses18	1,605 ^a	3	,658
Davgöz * Ses19	4,578 ^a	3	,205
Davgöz * Ses20	5,589 ^a	3	,133
Amaç * Ses15	8,754 ^a	9	,460
Amaç * Ses17	2,531 ^a	6	,865
Amaç * Ses19	8,349 ^a	6	,214
Amaç * Ses20	2,717 ^a	6	,843
Amaç * Ses21	4,116 ^a	6	,661

Çizelge 4.2.1-2-3'de yaş, cinsiyet, yaşadığı yer, eğitim, meslek, ava ilgi, avcılık belgesi, kurak avı, kınalı keklik besleme, tek çift, hayvan refahı, davranışların gözlenmesi ve amaç değişkenlerinin keklik sesleri ile ki-kare hesap değerleri, serbestlik derecesi ve önem düzeyleri verilmiştir. Çizelge 4.2.1, 4.2.2. ve 4.2.3'de keklik sesleri ile ilgili önemsiz ilişkiler verilmiştir (P>0.05).

Çizelge 4.25. Yaş, cinsiyet, yaşadığı yer, eğitim, av ilgi, avcılık belgesi, kurak avı, davranışların gözlenmesi ve amaç değişkenlerinin keklik sesleri ile Ki-kare sonuçları.

Özellik	Ki-Kare Değeri	Serbestlik Derecesi	P
Yaş * Ses20	22,264 ^a	12	,035*
Cins * Ses20	7,846 ^a	3	,049*
Yaşyer * Ses15	40,565 ^a	21	,006**
Yaşyer * Ses20	36,132 ^a	18	,007**
Yaşyer * Ses21	29,846 ^a	15	,012*
Eğitim * Ses20	19,495 ^a	9	,021*
Avilgi * Ses15	18,031 ^a	3	,000**
Avilgi * Ses21	10,013 ^a	3	,018*
Avbelge * Ses15	9,995 ^a	3	,019*
Avbelge * Ses18	10,549 ^a	3	,014*
Avbelge * Ses19	9,831 ^a	3	,020*
Avbelge * Ses20	9,788 ^a	3	,020*
Kurakbilgi * Ses15	8,545 ^a	3	,036*
Keklikbes * Ses20	8,343 ^a	3	,039*
Davgöz * Ses16	18,117 ^a	2	,000**
Davgöz * Ses21	8,221 ^a	3	,042*
Amaç * Ses16	17,677 ^a	3	,001**
Amaç * Ses18	12,929 ^a	6	,044*

Çizelge 4.2.4.'te görüleceği üzere, Yas*Ses20, Yaşyer*Ses21, Eğitim*Ses20, Cins*Ses20, Avilgi*Ses21, Avbelge*Ses15, Avbelge*Ses18, Avbelge*Ses19, Avbelge*Ses20, Kurakbilgi*Ses15, Keklikbes* Ses20, Davgöz*Ses21, Amaç*Ses18 ilişkileri yapılan ki-kare testine göre istatistiksel olarak önemli (P<0.05), Yaşyer*Ses15, Yaşyer*Ses20, Avilgi*Ses15, Davgöz*Ses16, Amaç*Ses16 ilişkisi ise istatistiksel olarak çok önemli bulunmuştur (P<0.05). Önemli ve çok önemli bulunan ilişkilere ait frekans tabloları Çizelge 4.2.5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21ve 22 te verilmiştir.

Çizelge 4.26.Yaş ve Ses20'ye ait dağılım tablosu.

Yaş	Ses20				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Viçco	Gavvuk	
18-27 Yaş	0	1	0	1	2
28-37 Yaş	10	0	0	0	10
38-47 Yaş	6	0	2	2	10
48-57 Yaş	6	3	0	1	10
57 Ve Üzeri	4	0	2	1	7
Toplam	26	4	4	5	39

Çizelge 4.26 incelendiğinde, kınalı kekliklerin yem buldukları zaman çıkardıkları sesin yaş grupları dikkate alındığında ağırlıklı olarak "VıtVıt" olduğu tespit edilmiştir.

Çizelge 4.27. Cins ve Ses20'ye ait dağılım tablosu.

Cins	ses20				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Vıcco	Gavvuk	
1,00	23	2	4	5	34
2,00	2	2	0	0	4
Toplam	25	4	4	5	38

Çizelge 4.27. incelendiğinde, kınalı kekliklerin yem buldukları zaman çıkardıkları sesin cinsiyet dikkate alındığında yaş gruplarında olduğu gibi ağırlıklı olarak "VıtVıt" olduğu gözlemlenmiştir.

Çizelge 4.28. Yaşyer ve Ses15'e ait dağılım tablosu.

Yaşyer	ses15				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Vıcco	Gavvuk	
1,00	6	9	0	1	16
2,00	2	1	0	0	3
3,00	2	1	0	0	3
4,00	2	0	0	0	2
5,00	0	1	0	0	1
6,00	2	1	0	0	3
7,00	1	0	5	0	6
8,00	3	2	0	1	6
Toplam	18	15	5	2	40

Çizelge 4.28.'e göre, kınalı kekliklerin ilk ötmeye başladığındaki sesin denegin yaşadığı yer dikkate alındığında ağırlıklı olarak "VıtVıt" olduğu sonucuna varılmıştır.

Çizelge 4.29. Yaşyer ve Ses20'ye ait dağılım tablosu.

Yaşyer	ses20				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Vıçco	Gavvuk	
Kanatlı Yaban Hayvanı Üretim Merkezleri	11	0	2	3	16
Elbistan Dulkadiroğulları Avcılık Atıcılık Spor Kulübü Derneği	2	0	0	0	2
Kahramanmaraş Avcılık ve Atıcılık Spor Kulübü Derneği	3	0	0	0	3
Türkoğlu Avcılık ve Atıcılık Spor Kulübü Derneği	2	0	0	0	2
Göksun Avcılık ve Atıcılık Spor Kulübü Derneği	3	0	0	0	3
Çağlayancerit Avcılar ve Atıcılar Spor Kulübü Derneği	4	0	2	0	6
Nurhak Avcılar ve Atıcılar Spor Kulübü Derneği	0	4	0	2	6
Toplam	25	4	4	5	38

Çizelge 4.29 incelendiğinde, kınalı keklikler yem buldukları zaman çıkardıkları sesin deneğin yaşadığı yer dikkate alındığında ağırlıklı olarak "VıtVıt" olduğu ortaya konmuştur.

Çizelge 4.30. Yaşyer ve Ses21'e ait dağılım tablosu.

Yaşyer	ses21				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Vıçco	Gavvuk	
1,00	4	2	7	0	13
3,00	0	0	3	0	3
4,00	0	1	0	1	2
6,00	0	1	1	0	2
7,00	1	0	1	4	6
8,00	1	4	0	1	6
Toplam	6	8	12	6	32

Çizelge 4.30. incelendiğinde, deneklerin yaşadığı yer dikkate alındığında, kınalı kekliklerin predatörlerini gördükleri zaman çıkardıkları sesin ağırlıklı olarak "Vıçco" olduğu tespit edilmiştir.

Çizelge 4.31. Eğitim ve Ses20'ye ait dağılım tablosu.

Eğitim	ses20				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Viçco	Gavvuk	
2,00	10	0	3	1	14
3,00	10	0	0	1	11
4,00	3	3	1	1	8
5,00	1	1	0	2	4
Toplam	24	4	4	5	37

Çizelge 4.31.incelendiğinde, kınalı keklikler yem buldukları zaman çıkardıkları sesin deneklerin eğitim durumu dikkate alındığında ağırlıklı olarak "VıtVıt" olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.32. Avilgi ve Ses15'e ait dağılım tablosu.

Avilgi	ses15				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Viçco	Gavvuk	
1,00	15	13	0	1	29
2,00	2	2	5	1	10
Toplam	17	15	5	2	39

Çizelge 4.32. incelendiğinde, kınalı keklikleri ilk ötmeye başladığındaki sesin deneklerin avcılıkla olan ilgisi dikkate alındığında ağırlıklı olarak "VıtVıt" ve "Gakgubak" olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.33. Avilgi ve Ses21'e ait dağılım tablosu.

Avilgi	ses21				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Viçco	Gavvuk	
1,00	5	5	9	1	20
2,00	1	3	1	5	10
Toplam	6	8	10	6	30

Çizelge 4.33. incelendiğinde, kınalı kekliklerin predatörlerini gördükleri zaman çıkardıkları sesin deneklerin avcılıkla olan ilgisi dikkate alındığında ağırlıklı olarak "Viçco" ve "Gakgubak" olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.34. Avbelge ve Ses15'e ait dağılım tablosu.

Avbelge	ses15				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Viçco	Gavvuk	
1,00	10	12	0	1	23
2,00	7	3	5	1	16
Toplam	17	15	5	2	39

Çizelge 4.34. incelendiğinde, kınalı kekliklerin ilk ötmeye başladığındaki sesin deneklerin avcılıkla ilgili belge sahibi olması dikkate alındığında ağırlıklı olarak " VıtVıt " ve " Gakgubak " olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.35. Avbelge ve Ses18'e ait dağılım tablosu.

Avbelge	ses18				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Viçco	Gavvuk	
1,00	9	4	5	2	20
2,00	1	6	2	7	16
Toplam	10	10	7	9	36

Çizelge 4.35. incelendiğinde, kınalı kekliklerin kur yaparken (eş ararken) çıkardıkları sesin deneklerin avcılıkla ilgili belge sahibi olması dikkate alındığında ağırlıklı olarak " VıtVıt " ve " Gakgubak " olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.36. Avbelge ve Ses19'a ait dağılım tablosu.

Avbelge	ses19				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Viçco	Gavvuk	
1,00	2	1	1	14	18
2,00	2	4	5	4	15
Toplam	4	5	6	18	33

Çizelge 4.36. incelendiğinde, kınalı kekliklerin kendi aralarında kavga sırasında çıkardıkları sesin deneklerin avcılıkla ilgili belge sahibi olması dikkate alındığında ağırlıklı olarak " Gavvuk " olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.37. Avbelge ve Ses20'ye ait dağılım tablosu.

Avbelge	ses20				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Viçco	Gavvuk	
1,00	17	0	2	1	20
2,00	7	4	2	4	17
Toplam	24	4	4	5	37

Çizelge 4.37. incelendiğinde, kınalı keklikler yem buldukları zaman çıkardıkları sesin deneklerin avcılıkla ilgili belge sahibi olması dikkate alındığında ağırlıklı olarak " VıtVıt " olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.38. Kurakbilgi ve Ses15'e ait dağılım tablosu.

Kurakbilgi	ses15				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Viçco	Gavvuk	
1,00	8	10	0	0	18
2,00	9	5	5	2	21
Toplam	17	15	5	2	39

Çizelge 4.38. incelendiğinde, kınalı keklikleri ilk ötmeye başladığındaki sesin deneklerin kurak avı hakkında bilgili olması dikkate alındığında ağırlıklı olarak " VıtVıt " ve "Gakgubak" olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.39. Keklikbes ve Ses20'ye ait dağılım tablosu.

Keklikbes	ses20				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Viçco	Gavvuk	
1,00	10	0	4	2	16
2,00	14	4	0	3	21
Toplam	24	4	4	5	37

Çizelge 4.39. incelendiğinde, kınalı keklikler yem buldukları zaman çıkardıkları sesin deneklerin keklik besleyip beslemediği dikkate alındığında ağırlıklı olarak " VıtVıt " olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.40. Davgöz ve Ses16'ya ait dağılım tablosu.

Davgöz	ses16				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Viçco	Gavvuk	
1,00	0	28	1	0	29
2,00	0	7	0	0	7
4,00	0	0	1	0	1
Toplam	0	35	2	0	37

Çizelge 4.40. incelendiğinde, kınalı kekliklerin kendilerine has olan sesin deneklerin keklik davranışlarını gözlemleyip gözlemlemediği dikkate alındığında ağırlıklı olarak " Gakgubak " olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.41. Davgöz ve Ses21'e ait dağılım tablosu.

Davgöz	ses21				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Viçco	Gavvuk	
1,00	5	3	8	7	23
2,00	0	4	3	0	7
Toplam	5	7	11	7	30

Çizelge 4.41. incelendiğinde, kınalı keklikler yem buldukları zaman çıkardıkları sesin deneklerin keklik davranışlarını gözlemleyip gözlemediği dikkate alındığında ağırlıklı olarak " Viçco " olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.42. Amaç ve Ses16'ya ait dağılım tablosu.

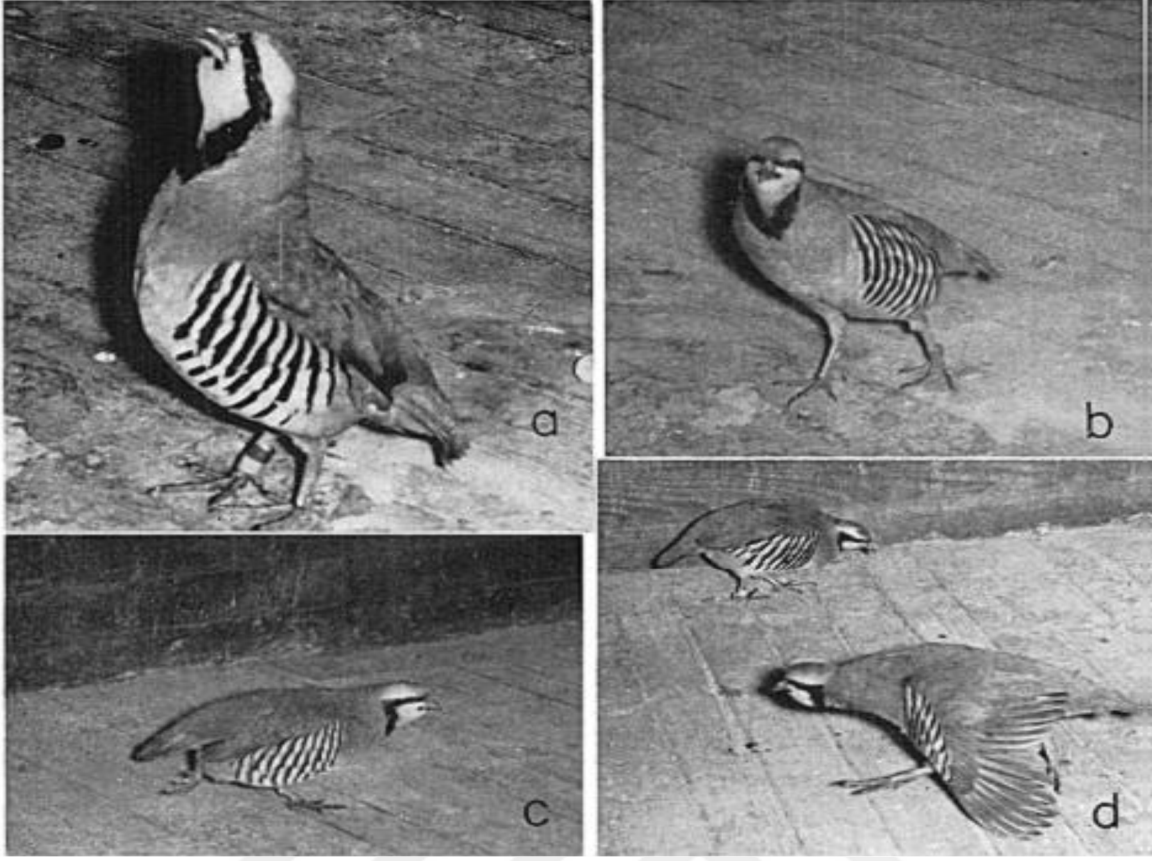
Amaç	ses16				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Viçco	Gavvuk	
1,00	0	0	1	0	1
2,00	0	1	0	0	1
3,00	0	18	0	0	18
4,00	0	14	1	0	15
Toplam	0	33	2	0	35

Çizelge 4.42. incelendiğinde, kınalı kekliklerin kendilerine has olan sesin deneklerin keklik besleme amacı dikkate alındığında ağırlıklı olarak " Gakgubak " olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.43. Amaç ve Ses18'e ait dağılım tablosu.

Amaç	ses18				Toplam
	VıtVıt	Gakgubak	Viçco	Gavvuk	
2,00	1	0	0	0	1
3,00	2	7	2	7	18
4,00	6	2	5	1	14
Toplam	9	9	7	8	33

Çizelge 4.43 incelendiğinde, kınalı kekliklerin kur yaparken (eş ararken) çıkardıkları sesin deneklerin keklik besleme amacı dikkate alındığında ağırlıklı olarak " VıtVıt " ve " Gakgubak " olduğu görülmektedir.

Şekil 4.1. Kımalı keklğin davranışları (Stokes., 1961)

Stokes (1961) yapmış oldu çalışmadan alınan fotoğrafta görüleceği eğer dışından hoşlanan erkek hemen ses çıkarmaya başlar, sonrasında etrafında kur yapmak için kanatlarını açarak dans eder ve genellikle “chzk-chak-chak” sesini çıkarmakta olduğunu bildirmiştir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada kanatlı av hayvanlarından biri olan Kınalı keklikler (*Alectoris chukar*) ve kınalı kekliklerinin yaşam evrelerinde ve günlük yaşantılarında kullanmış oldukları seslerin anlam içeriği incelenmiştir. Bunlardan özellikle kekliklerin genel olarak kullandığı ses, tehlike anındaki sesi, yem bulduğu andaki sesi, neşelendiği andaki sesi, çiftleşme döneminde eş bulmak ve kur yapmak için kullandığı ses, kendi aralarında hem eş tercihi hem de habitatta sınır belirleme ile sürü liderliği için kavga ettikleri andaki ses, yem buldukları anda diğer arkadaşlarını veya yavrularını çağırmak için kullandığı sesler ve predatörlerini gördükleri anda çıkarmış olduğu sesler araştırılmıştır.

Çalışmada, kınalı kekliklerin yem buldukları zaman çıkardıkları sesin yaş grupları, keklığın cinsiyeti, deneklerin eğitim durumu ile avcılık belgesi sahibi olması, kurak avı bilgisinin olması, keklik besleyip beslemediği ve ilk ötmeye başladıkları ses dikkate alındığında ağırlıklı olarak "VıtVıt" ve "Gakgubak" olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan deneklerin yaşadığı yer dikkate alındığında, kınalı kekliklerin predatörlerini gördükleri zaman çıkardıkları sesin ağırlıklı olarak "Vıçco" olduğu belirtilmiştir.

Çalışmamızda kınalı kekliklerin predatörlerini gördükleri zaman çıkardıkları sesin deneklerin avcılıkla olan ilgisi dikkate alındığında ağırlıklı olarak "Vıçco" ve "Gakgubak" olduğu tespit edilmiştir.

Kınalı kekliklerin kur yaparken (eş ararken) çıkardıkları sesin deneklerin avcılıkla ilgili belge sahibi olması dikkate alındığında ağırlıklı olarak "VıtVıt" ve "Gakgubak" olduğu tespit edilmiştir.

Kınalı kekliklerin kendi aralarında kavga sırasında çıkardıkları sesin deneklerin avcılıkla ilgili belge sahibi olması dikkate alındığında ağırlıklı olarak "Gavvuk" olduğu belirtilmiştir.

Kınalı keklikler yem buldukları zaman çıkardıkları sesin ağırlıklı olarak "VıtVıt" olduğu bulunmuştur.

Kınalı kekliklerin kendilerine has olan sesin deneklerin keklik davranışlarını gözlemleyip gözlemlemediği dikkate alındığında ağırlıklı olarak "Gakgubak" olduğu görülmektedir.

Kımalı keklikler yem buldukları zaman çıkardıkları sesin deneklerin keklik davranışlarını gözlemleyip gözlemediği dikkate alındığında ağırlıklı olarak " Vıçco " olduğu bildirilmiştir.

Kımalı kekliklerin kendilerine has olan sesin deneklerin keklik besleme amacı dikkate alındığında ağırlıklı olarak " Gakgubak " olduğu bulunmuştur.

Kımalı kekliklerin kur yaparken (eş ararken) çıkardıkları sesin deneklerin keklik besleme amacı dikkate alındığında ağırlıklı olarak " VıtVıt " ve " Gakgubak " olduğu tespit edilmiştir.

Bu çalışma ile elde edilen veriler Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğüne bağlı üretim istasyonlarında hem üretim aşamasında hem de doğaya salınma aşamasında ışık tutacaktır.

Ayrıca, geleneksel bir avcılık yöntemi olan kurak avcılığı yapan avcılar içinde kaynak olacaktır.

KAYNAKLAR

- Akbaş, Aykut., (2013).Çiftlik hayvanlarında davranış ve refah ilişkisi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 1.1: 42-49.
- Aksöz, I. (1966). *Erzurum ovasındaki ziraat işletmelerinin ekonomik durumu*. Güneş Matbaacılık Taş.
- Alcock, J.,(2003). A textbook history of animal behaviour. *Journal of Animal Behaviour*. 65: 3-10.
- Alkan, S., Karabağ, K., Balcıoğlu, M. S., Galiç, A. (2007). Kınalı kekliklerde (*Alectoris chukar*) bazı yumurta özelliklerinin ve canlı ağırlıkların belirlenmesi. *Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 20(2), 225-228.
- Anonim.http://www.sivastr.net/kimkimdir/kimkimdir_kultur_izbirakan_alt.htm.
10.10.2014.
- Arroyo J, Auvergne A, Dubois JP, Lavigne F, Bijja M, FortunLamothe L. 2012. Influence of feeding sorghum on the growth, gizzard development and carcass traits of growing geese. *Animal*, 6: 1583-1589.
- Başlar, S., Şahin, N., (1993). Ekolojik Denge ve Yok Olan Değerlerimiz. *Çevre Dergisi*, 9, 15-20.
- Beer, J. V. (1995). *Nutrient requirements of gamebird*. "Recent development in poultry nutrition." University of Notthigham Scholl of Agriculture, UK.
- Bozkurt, Zehra, et al (2013).İnsan-hayvan etkileşimlerinin hayvan refahına etkisi. *Kocatepe Veteriner Dergisi*, 6.1: 41-50.
- Boratav, Pertev Nail (1994).Türk Halkbilimi II 100 Soruda Türk Folkloru. İstanbul: Gerçek Yay.
- Brooks, F., Gibbs, B., (1992). "Kuşlar" Tubitak Yayınları, 48 s.
- Büyükarıkan, Ulukan., (2018). Avcı ölçeği ile Türkiye'de avcı profilinin analizi. *Türkiye Ormancılık Dergisi*, 19.2: 163-169.
- Çetin O, Kırıkçı K., (2000). Alternatif Kanatlı Yetiştiriciliği, Sülün-Keklik. Konya, Selçuk Üniversitesi Basımevi, 95-96.
- Davila, S. G., et al., (2019). Anti-predator behavior in pure and hybrid red-legged partridges. *Poultry science*.
- Demirsoy, A.,(1992). Yaşamın Temel Kuralları-Omurgalılar (Sürgünler, Kuşlar ve Memeliler). Meteksan A.Ş., 942, Ankara.
- DKMP, (2016). Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Av Yönetimi Daire Başkanlığı Kayıtları, Ankara.

- Doğan, L. (2002). Türk Kültüründe Hayvanlar ve Hayvan İsimleri. Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi, 12 (2), 615-659.
- Eroğlu, Ahmet Hikmet (2006).“Türk Halk İnançlarının Güncel Değeri”. I. Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri (25-26 Mayıs 2006). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırma Enstitüsü Yay.
- Goodwin, Derek., (1953) Observations On Voice And Behaviour Of The Red-Legged Partridge *Alectoris Rufa*. *Ibis*, 95.4: 581-614.
- Herzog HA, Galvin S. (1997).Common sense and the mental lives of animals: An empirical approach. In: Anthropomorphism, Anecdotes and Animals (Ed. by R. W. Mitchell, N. S. Thompson & H. L. Miles), 237–253. New York: State University of New York Press.
- Kantarlı, M., (2012). “Türkiye’de Av ve Yaban Hayatı”, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Yayını, Ankara (Bu tanıtım kitabı “Game and Wildlife in Turkey” adıyla İngilizce olarak da yayımlanmıştır.).
- Kantarlı, M., (2015). “Ülkemizdeki Büyük Memeli Yaban Hayvanlarının Envanteri ve Ülkemizin Av Turizmi Potansiyeli”. 2023’e Doğru 3. Doğa ve Ormancılık Sempozyumu Bildirileri, Sayfa 37-62, Orman Mühendisleri Odası Yayını, Ankara.
- Kantarlı, Mustafa., (2018). "Ülkemizdeki Kıvalı Keklik Popülasyonlarının Biyolojik ve Ekolojik Değerlendirilmesi." *Doğanın Sesi* 1: 11-28.
- Kaya, A., Yüksel, N., Göz, Y., Özkan, C., Altuğ, N., (2006). Bir Kıvalı Keklikte (*Alectoris chukar*) Askaridiozis ve Koksidiozis Olgusu. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi*, 17 (1-2), 15-17.
- Kellert, SR.,(1988).Human-animal interactions: A review of American attitudes toward wild and domestic Animals in the twentieth century. In: A.N. Rowan (Ed.), *Animals and People Sharing the World*, 137-175. Hanover, NH: University Press of New England.
- Khan, M.N., Naeem, M., Iqbal, Z., Sajid, M.S. And Abbas, R.Z., (2003). Lice infestation in poultry. *Int. J.agric. Biol.*,5: 213-216.
- Kılıç İ, Bozkurt Z. 2013. The relationship between farmers’ perceptions and factors affecting sheep welfare. *Asian-Australasian Journal of Animal Sciences*, (under review).
- Kırıkçı K, Tepeli C, Çetin O, Günlü A, Yılmaz A. (1999). Farklı barındırma ve aydınlatma şartlarında kaya kekliklerinin (*A.graeca*) bazı verim özellikleri. *Veteriner Bilimleri Dergisi*, 1999; 15 (1): 15-22.
- Kızıroğlu _ (1983) *Türkiye Kusları*, Tarım Orman Ve Köyisleri Bakanlığı, Tabii Hayatı Koruma Genel Müdürlüğü Yayınları.
- Köhler F. 2001. Consumer Concerns About Animal Welfare And The Impact On Food Choice1 Report On National Survey – Germany

- Levent Doğan, "Türk Kültüründe Hayvanlar Ve Hayvan İsimleri", Türk Dünyası Dil Ve Edebiyat Dergisi, TDK Yayınları, Ankara 2002/2, S. 615.
- Maria GA. 2006. Public Perception Of Farm Animal Welfare In Spain. *Livestock Science* 103, 250–256.
- Mathews S, Herzog HA. 1997. Personality And Attitudes Toward The Treatment Of Animals. *Society And Animals*. 5 (2): 169-175.
- Marler, P. (1955). Studies of fighting in chaffinches.(2) The effect on dominance relations of disguising females as males. *The British Journal of Animal Behaviour*, 3(4), 137-146.
- Mert, O. (2007). Kazak Türkçesi'nde Hayvan Adlarıyla Kurulan Atasözleri. S. Şimşir, B. Aydoğan, (Ed.), Kazakistan Ve Türkiye'nin Ortak Kültürel Değerleri Uluslar Arası Sempozyum Bildirileri İçinde (297-312). Almatı: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı.
- Mollaibrahimoğlu, Ç. (2008). Anadolu Halk Kültüründe Hayvanlar Etrafında Oluşan İnanç Ve Pratikler. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Oğuz, M. Öcal (2004). Türk Halk Edebiyatı El Kitabı. Ankara: Grafiker Yay.
- Ögel, B. (1971). Türk Mitolojisi C.1. Ankara: T.T.K Basım Evi.
- Özbay, Erhan. "Elazığ Yöresi Avcılık Terimleri Sözlüğü." *Firat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi*, 143s(2006).
- Özbek, K., 2001. Kekliklerin Beslenmesi (Derleme). (Nutrition Of Partridges) (A Review). *Lalahan*
- Özçelik M (1995) *Kuslar Dünyası*, Bilim Ve Teknik Dergisi, 328, 66-73.
- Pearson, D.L., 1995. Selecting Indicator Taxa For The Quantitative Assessment Of Biodiversity. In: *Biodiversity, Measurement And Estimation* (Ed. D.L. Hawksworth). Chapman And Hall And The Royal Society, London, Pp.75–80.
- Robbins G. Partridges & Francolins: Their Conservation, Breeding And Management, World Pheasant Association, P.O Box, 1998. Lower Basildon, Reading, Berkshire RG8 9PF. United Kingdom. Printed In Great Britain By Barkers Print And Design, Attleborough, Norfolk. 1998, ISBN: 090686445-3
- Robbins, G.E.S. (1998). *Partridges And Francolins, Their Conservation, Breeding And Management*. World Pheasant Assoc. Berkshire, UK.
- Sağlam, Ferhat., (2015). "Karaca Oğlan'ın Şiirlerinde Hayvan İsimleri." *Zeitschrift Für Die Welt Der Türken/Journal Of World Of Turks* 7.2 : 315-335.
- Savaş T, Yurtman İY. (2008). Hayvan Davranış Bilimi Ve Zootečni: Tanım Ve İzlem. *Hayvansal Üretim Dergisi*. 49: 36-42.

- Serpell JP. (2004). Factors Affecting Human Attitudes To Animals And Their Welfare. *Animal Welfare* 13: 145–51.
- Slater PJB. 1989. The encyclopedia of animal behavior, 2nd ed. New York: Facts on File, pp. 2-10.
- Stokes, Allen W. (1961). Voice And Social Behavior Of The Chukar Partridge. *The Condor*, 1961, 63.2: 111-127.
- Turan, N.,(1990). *Türkiye'nin Av Ve Yaban Hayvanları: Kuslar*, Tarım Orman Ve Köyisleri Bakanlığı, Orman Gen Müd Eğitim Dairesi Başkanlığı Yayınları.
- Uslu, Mustafa., (2009). "Halk Türkülerimizde Av." *Acta Turcica : Hayat Araştırma Dergisi*, 41 (2), 101-107
- Üçbaş, K. (1999). Avcının Temel Eğitim Kitabı. *4 Renk Yayınları. Ankara.*
- Waiblinger S, Boivin X, Pedersen V, Tosi MV, Janczak AM, Visser EK, Jones RB. (2006). Assessing The Human-Animal Relationship İn Farmed Species: A Critical Review. *Applied Animal Behaviour Science* 101: 185-242.
- Woodard A, Vohra P, Denton V., (1993). Commercial And Ornamental Game Bird Breeders: Handbook. Hancock Wildlife Research Center, 1993. 23.
- Yılmaz, Aktan Müge.,(2011). "Sembolik Ve Gerçek Anlamlarıyla Türkü Metinlerine Yansıyan Hayvanlar." *Folklor/Edebiyat* 17.66 : 229-250.
- Yılmaz, S. (2011). Mesnevî'de Geçen Hayvan Metaforlarının Tasavvufî Yorumu. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

EKLER

EK 1 Anket Çalışması

KINALI KEKLİKLERİN ÖTÜŞLERİNİN ANLAMLI ve İNSANLARLA

OLAN İLİŞKİLERİ

Bu anket kapsamında kinalı keklıkların ötüşlerinin anlamları ile insanlarla olan ilişkileri hakkında bilgiler elde edilecektir.5 dakikadan daha kısa sürecek olan anketimize zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

Not: Bu anket çalışmasında kendinize ilgili bilgiler vereceksiniz. Verdiğiniz bilgiler tamamen gizli tutulacak olup herhangi bir 3. kişi veya kuruluş ile paylaşılmayacaktır.

1- Yaşınız?

A) 18-27 B) 28-37 C) 38-47 D)48-57 E) 58 ve üzeri

2- Cinsiyetiniz

A) Erkek B) Kadın

3- Yaşadığınız şehir?

.....

4- Eğitim Durumunuz?

A) Okur Yazar değil B) İlkokul C) Ortaokul D) Lise E) Üniversite ve Lisansüstü

5- Meleğiniz

A) Yetiştirici B) Çiftçi C) Memur D) Emekli E) Diğer

6- Avcılıkla ilginiz var mı?

A) Evet B) Hayır

7- Avcılık Belgeniz var mı?

A) Evet B) Hayır

- 8- Kurak avı hakkında bilginiz var mı?
A) Evet B) Hayır
- 9- Kurak avı yaptınız mı?
A) Evet B) Hayır
- 10- Kınalı keklik beslediniz mi?
A) Evet B) Hayır
- 11- Kınalı keklik beslediyseniz çift mi yoksa tek mi beslediniz?
A) Tek B) Çift
- 12- Kınalı keklik beslerken hayvan refahına önem veriyor musunuz?
A) Evet B) Hayır
- 13- Kınalı keklik davranışlarını gözlemlediniz mi?
A) Evet B) Hayır
- 14- Kınalı keklikleri hangi amaçla beliyorsunuz?
A) Et B) Yumurta C) Doğaya Salım D) Evcil Hayvan
- 15- Kınalı keklikleri ilk ötmeye başladığındaki ses hangisidir?
A) Vıt Vıt B) Gakgubak C) Viçco D) Gavvuk
- 16- Kınalı kekliklerin kendilerine has olan sesi hangisidir?
A) Vıt Vıt B) Gakgubak C) Viçco D) Gavvuk
- 17- Kınalı Kekliklerin Neşelendiği Zaman çıkardıkları ses hangisidir?
A) Vıt Vıt B) Gakgubak C) Viçco D) Gavvuk
- 18- Kınalı kekliklerin kur yaparken (eş ararken) çıkardıkları ses hangisidir?
A) Vıt Vıt B) Gakgubak C) Viçco D) Gavvuk

19- Kınalı kekliklerin kendi aralarında kavga sırasında çıkardıkları ses hangisidir?

A) Vıt Vıt B) Gakgubak C) Vıçco D) Gavvuk

20- Kınalı keklikler yem buldukları zaman çıkardıkları ses hangisidir?

A) VıtVıt B) Gakgubak C) Vıçco D) Gavvuk

21- Kınalı kekliklerin predatörlerini gördükleri zaman hangi sesi çıkarırlar?

A) Vıt Vıt B) Gakgubak C) Vıçco D) Gavvuk

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü

Sayı : 43199922-445.05-267518
Konu: 'Kıvalı Kekliklerin Ötüşlerinin Anlamı ve İnsanlarla Olan İlişkileri' Konulu Araştırma

13.12.2017

XV. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 23.11.2017 tarihli ve 91500449-445.05-250324 sayılı yazı

İlgide kayıtlı yazınız incelenmiş olup, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Aynur ÖZKAN'ın kıvalı kekliklerin farklı çevresel etkiler karşısında çıkardıkları seslerin araştırılacağı tez çalışması kapsamında yazı ekinde gönderilen anketin Genel Müdürlüğümüze bağlı Kanatlı Av Hayvanı Üretim Merkezlerinde görevli personele gönderilmesi için izin talep edilmiştir.

Bahse konu anketin Genel Müdürlüğümüze bağlı Kanatlı Av Hayvanı Üretim Merkezlerinde görevli personele gönderilmesi, araştırma sonuç raporunun basılı ve dijital ortamda birer kopyasının Genel Müdürlüğümüze ve ilgili Bölge Müdürlüklerine gönderilmesi şartıyla Genel Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Nurettin TAŞ
Bakan a.
Genel Müdür

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.
Evrak Doğrulama Kodu:Q4YHZHIXH7W3UXSJWAU Evrak Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr>

Adres : Alparslan Türkeş Cad. No:71 Beştepe 06560 Yenimahalle - ANKARA
Telefon : 312 207 61 43
e-posta : farikan@ormansu.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi : Dr. Fehmi ARIKAN Orman ve Su İşleri Uzmanı
Fax : 312 287 11 78
Elektronik Ağ: www.ormansu.gov.tr

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı, soyadı : Aynur ÖZKAN

Uyruğu : T.C.

Doğum tarihi ve yeri : Mersin 1982

Medeni hali : Evli

Telefon : 05354262585

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Yüksek lisans	KSÜ / Biyo Mühendislik ve bilimleri Bölümü	2019
Lisans	Atatürk Üniv/ Türk Dili ve Edebiyatı Öğ.	2003
Lise	Kahramnmaraş İbrahim Çalık Lisesi	2004

Yabancı Dil

İngilizce

Hobiler

Sinema, fotoğraf çekmek, müzik, doğa yürüyüşleri, kitap okumak.